

**Analiza stanu gospodarki odpadami
komunalnymi na terenie Gminy Kowala
w 2021 roku**

Kowala, kwiecień 2022

I. Wprowadzenie

Jednym z zadań gmin z zakresu utrzymania czystości i porządku jest sporządzenie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi. Opracowanie takie przygotowywane jest na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicielami nieruchomości.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 oraz 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.), gminy dokonują analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi i publikują dokument w terminie do 30 kwietnia za rok poprzedni, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:

- a) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- d) liczbę mieszkańców,
- e) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12,
- f) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- g) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

II. Zagadnienia ogólne

Obowiązująca w 2021 r. stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kowala została uchwalona przez Radę Gminy Kowala uchwałą nr XXIII.163.2020 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty oraz zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących wszystkie bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym:

- 18,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny,

- 40,00 zł miesięcznie od każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, jeżeli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny.

Jednocześnie istnieje możliwość zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących wszystkie bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, którzy w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zadeklarują, że kompostują wszystkie bioodpady w kompostowniku przydomowym w wysokości 2,00 zł z miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych realizowany był przez Gminę Kowala na podstawie umowy zawartej z przedsiębiorcą wyłonionym w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2021 roku w gminie Kowala dokonywany był przez firmę PPUH „INTERBUD” Sp. z o.o., ul. Limanowskiego 154, 26-600 Radom. Umowa została zawarta na 24 miesiące tj. od 1 września 2020 r. do 31 sierpnia 2022 r. Zagospodarowanie odpadów komunalnych w większości odbywa się w instalacji komunalnej firmy PPUH RADKOM Sp. z o.o. w Radomiu ul., Witosa 94, 26-600 Radom.

W celu realizacji obowiązku wynikającego z art. 3 ust. 2b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach utworzono Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w skrócie zwany PSZOK, zlokalizowany w Kosowie 56F, prowadzony przez Gminę Kowala, do którego mieszkańcy gminy mogą bezpłatnie dostarczać selektywnie zebrane odpady problemowe, powstające w gospodarstwie domowym, które ze względu na rodzaj i gabaryty nie mogą być odebrane w ramach zbiórki u źródła. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych czynny jest w od poniedziałku do środy od godz.: 8:00 - 16:00 oraz we czwartek i piątek w godz.: 10:00 - 18:00. Mieszkańcy nieodpłatnie mogą tam przekazać, wyselekcjonowane ze strumienia odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych, takie jak np.: odpady z remontów, szyby okienne, opony samochodowe, opakowania, gabaryty, elektroodpady. PSZOK został wybudowany w nowej lokalizacji od podstaw z pełnym zapleczem. W nowobudowanym PSZOK w Kosowie została udostępniona mieszkańcom: wiata magazynowa, pomieszczenie na odpad niebezpieczne i ZSEE, ścieżka edukacyjna, magazyn przedmiotów do ponownego użycia i napraw (warsztat), kontenery i pojemniki, a dla pracowników nowoczesne pomieszczenie socjalno – biurowe z wyposażeniem. W PSZOK zbierane będą odpady: wielkogabarytowe, opony samochodów osobowych, gruz z drobnych budów i remontów, papier i tektura, szkło (w tym szkło płaskie/okienne), tworzywa sztuczne (opakowania, metale itp.), opakowania po farbach i lakierach, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki oraz strzykawki. Inwestycja została zrealizowana w ramach projektu partnerskiego pn. „Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Kosowie i na terenie Gminy Wierzbica” z wykorzystaniem unijnego dofinansowania dotacyjnego z środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Wartość dofinansowania dla gminy Kowala to kwota ponad 900 000,00 zł.

Pojemniki na przeterminowane lekarstwa ustawione są również w aptece w Kowali-Stępcinie oraz w Ośrodku Zdrowia w Kowali-Stępcinie.

III. Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Zgodnie z ustawą o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologiczne przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Przekazane do PPHU Radkom sp. z o.o. Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych ul. Witosa 76, 26-600 Radom - instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, zmieszane odpady o kodzie 20 03 01 poddawane są procesom mechaniczno-biologicznego przetwarzania (MBP), zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych. Ich zagospodarowanie następuje w procesie D13 - Sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem odpadów któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycjach D1 - D12.

Odpady ulegające biodegradacji o kodzie 20 02 01 przekazane zostały do instalacji (kompostowni) w Zakładzie Usług Komunalnych sp. z o.o. w Puławach. Odpady zagospodarowano w procesie R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne procesy przekształcania). Na skutek procesów jakim poddany został odpad powstał środek organiczny poprawiający właściwości gleby o nazwie GLEKOMP dopuszczony do obrotu decyzją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania, czyli odpady o kodach 19 05 99 - Inne niewymienione odpady, 19 12 12 - Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 191211 trafiły na składowiska PPHU Radkom sp. z o.o., ul. Witosa 94.

IV. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Zdiagnozowano następujące potrzeby inwestycyjne związane z gospodarką odpadami komunalnymi:

- Przygotowanie do rozbudowy istniejącego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych ze względu na stale zwiększającą się ilość odpadów komunalnych,
- budowa nowych instalacji komunalnych, które mogłyby zagospodarować odpady z regionu radomskiego.

V. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w roku 2020

Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

DOCHODY			
z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi			
Dział	Rozdział	§	Kwota (zł)
900	90002	0490	1 967 632,17
900	90002	0640	11 002,40
900	90002	0910	9 393,16
Ogółem dochody			1 988 027,73

WYDATKI				w tym koszty:
poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi				
Dział	Rozdział	§	Kwota (zł)	Rodzaj kosztów
900	90002	4300	2 274 773,03	<i>odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych</i>
900	90002	4430	7 157,14	<i>tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych</i>
900	90002	6059	229 498,10	<i>tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych</i>
Ogółem wydatki			2 511 428,27	

Dochody z tytułu wpłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych: plan 1 756 000,00 zł, wykonanie 1 988 027,73 zł, realizacja 113,21 %. Dochody zostały przeznaczone, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach na wydatki poniesione na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Nadwyżka wydatków nad dochodami wynika ze wzrostu kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi tj.: kwot wydatkowanych na odbiór i transport odpadów, na ich zagospodarowanie, co wynika z rosnącej ilości odpadów wytwarzanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, jak również stawki wynikającej z przetargu nieograniczonego na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy Kowala rozstrzygniętego w roku 2020.

VI. Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców gminy w 1995 r. wg GUS – 9 495. Liczba mieszkańców gminy w 2021 r. (31.12.2021 r.) wg danych z ewidencji ludności – 12 044. Liczba mieszkańców ujętych w deklaracji w 2021 r. (31.12.2021 r.) – 9 738.

VII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Na podstawie danych pozyskanych z innych referatów (referat budownictwa oraz ewidencja ludności) prowadzone są kontrole nieruchomości dotyczące złożonych deklaracji przez osoby zamieszkałe na terenie gminy.

VIII. Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Kowala

Ilość odpadów komunalnych odebrana z nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Kowala w roku 2021 - system gminny.

Mieszkańcy 2021		
Kod	Rodzaj odpadów	Masa w Mg
20 03 01	Nieselegrowane (zmieszane) odpady komunalne	1 245,9600
10 01 01	Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	275,9800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	130,8600
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	82,0200
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	60,6000
20 01 39	Tworzywa sztuczne	451,3600
15 01 07	Opakowania ze szkła	241,3600
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0610
Suma		2,488,2010
PSZOK 2021		
Kod	Rodzaj odpadów	Masa w Mg
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	1,7860
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 2001 23 zawierające niebezpieczne składniki (5)	1,4170
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,6060
16 01 03	Zużyte opony	22,5400
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	55,0600
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	173,2000
Gruz, odpady z budów i drobnych remontów (17 09 04, 17 01 01 itp.)		17,8000
Suma		272,4090

Ilość odpadów komunalnych odebrana z nieruchomości na terenie gminy Kowala w roku 2021 - odpady odebrane przez inne firmy.

Firmy 2021		
Kod	Rodzaj odpadów	Masa w Mg
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	118,5600
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	7,5700
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,8400
15 01 07	Opakowania ze szkła	2,9000
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	8,5800
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	4,8000
Suma		145,2500

IX. Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W 2021 roku niesegregowane odpady komunalne zostały przetworzone przez PPHU Radkom sp. z o.o., Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych, ul. Witosa 94 w ilości 1 245,9600 Mg z systemu gminnego oraz 118,5600 Mg odebrane z terenu gminy przez inne firmy.

Informacja o masie odpadów, powstałych po sortowaniu zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych, przekazanych do składowania:

- 19 05 99 Inne niewymienione odpady - 271,7277 Mg
- 19 12 12 Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 - 652,9228 Mg

X. Wskaźniki

Informacja o osiągniętym poziomie recyklingu i przygotowania do ponownego użycia - 24,86%

Informacja o osiągniętym poziomie recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpieczne - 95,40%

Informacja o osiągniętym poziomie ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - 19,38%

Informacja o poziomie składowania - 42,20%

XI. Wnioski

1. Brak wystarczającej liczby instalacji w regionie mogącej zagospodarować coraz większy strumień odpadów komunalnych.
2. Monopolizacja rynku zagospodarowania odpadów komunalnych.
3. Bardzo duży koszt zagospodarowania odpadów komunalnych.
4. Powiększanie się należności związanej z opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
5. W związku ze wzrostem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi istnieje bardzo realna groźba „uciekania” mieszkańców z systemu.
6. Brak efektywnych narzędzi kontroli deklaracji składanych przez mieszkańców.
7. Konieczność zwiększenia odpowiedzialności (prawnej, finansowej) podmiotów wprowadzających produkty i opakowania na rynek. W obecnej sytuacji koszt zagospodarowania odpadów przerzucany jest na ostatecznego odbiorcę - konsumenta.

Opracował:
Rafał Bielecki
Inspektor ds. ochrony środowiska i gospodarki odpadami

Dariusz Bulski

gku